

1

Lilly

Juli 1931

Blackwood Farm Paardenfokkerij

Dobbin's Corner, New York

De negenjarige Lilly Blackwood stond, voor wat de duizendste keer leek, in de dakkapel van Blackwood Manor en wilde dat het raam open kon, zodat ze de buitenwereld kon ruiken. De volgende dag zou ze jarig zijn en ze kon zich geen mooier cadeau voorstellen. Ja, papa zou een nieuwe jurk en een nieuw boek voor haar meenemen als hij thuiskwam uit Pennsylvania, maar het had eerder die dag geregend en zij wilde weten of de lucht buiten anders voelde dan binnen. Ze vroeg zich af of de regendruppels alles zacht en koel maakten, zoals het water deed, als ze zich waste met de spons. Of voelde het buiten warm en klam, zoals de lucht in haar kamer? Ze had mama al honderd keer gevraagd het raam te veranderen, zodat het open kon, en om de gebogen tralies weg te halen, zodat ze makkelijker naar buiten kon kijken, maar zoals altijd had ze niet geluisterd. Als ze zou weten dat papa haar op een ander deel van de zolder liet spelen als mama naar de kerk was, zou hij grote problemen krijgen. Nog grotere problemen dan toen hij haar had leren lezen en haar op haar derde verjaardag een kat had gegeven. Lilly zuchtte, pakte haar telescoop van de vensterbank en zette die voor haar oog. In elk geval was het zomer en hoefde ze niet eerst het ijs van het glas te schrappen.

Papa noemde deze tijd van de dag 'schemering' en het was alsof

alles buiten nog maar twee kleuren had: groen en blauw. De rij naaldbomen aan de andere kant van de stal, achter de velden waar de paarden speelden, zag eruit als het vilt dat Lilly voor de deken-tjes van haar poppen gebruikte. Overal hingen schaduwen die met de minuut donkerder werden.

Lilly richtte de telescoop op de bosrand, op zoek naar de herten die ze de vorige dag had gezien. Daar had je de kromme linde en daar de rots naast de struik die in de winter rood werd. Dan volgde de boomstronk naast de stenen omheining. En daar was... Ze stop-te en draaide de telescoop terug naar het hek. Iets zag er anders uit aan de andere kant van het bos, bij de spoorlijn die door de verre velden liep. Ze liet de telescoop zakken, knipperde met haar ogen, keek opnieuw en hield haar adem in. De lucht piepte in haar borst, zoals altijd wanneer ze opgewonden of overstuurd was.

Boven een heel groot, oplichtend huis dat van een soort stof was gemaakt, hing een rij blauwe, rode, gele en groene lichtjes, net als de lampjes die papa, als het Kerst was, boven haar bed hing. Nog meer lichtjes stonden om andere huisjes daar vlakbij, die eruitzagen als kleine dikke spoken van wit laken. Lilly kon de woorden niet lezen, maar er stonden ook borden met letters, die werden besche-nen door gekleurde lampen. Er hingen vlaggen aan hoge masten en boven de spoorbaan zweefde een lange sliert gele lichten. Het was alsof er een trein was gestopt. Een heel lange.

Lilly legde de telescoop neer en wachtte tot haar longen niet meer floten, voordat ze naar de boekenkast liep en haar favoriete plaatjesboek pakte. Ze bladerde het door totdat ze de bladzijden vond die ze zocht. Een kleurrijke tekening van een gestreepte tent met wagens, paarden, olifanten en clowns eromheen. Snel liep ze terug naar het raam om de vorm van de tent in het boek te verge-lijken met het gloeiende huis aan de andere kant van de bomen.

Ze had gelijk.

Het was een circus.

En zij kon het zien.

Meestal kon ze door haar raam alleen paarden en velden zien, en

papa en zijn knecht die aan de witte hekken werkten of in de paardenstal. Soms liep mama, met haar lange blonde haar als een sluier achter zich aan, over het gras naar de stal. Op andere momenten kwamen er pick-ups met trailers over de oprijlaan naar de schuur, waarna papa's knecht paarden in- of uitlaadde of zakken en balen hooi. Op een dag waren er twee mannen in lompen de oprijlaan op gelopen. Papa noemde ze 'zwerwers'. Zijn knecht was met een geweer uit de stal gekomen. Soms had ze geluk en vertoonden er zich herten aan de bosrand of scharrelden er wasberen langs in de buurt van de voorraadschuur. Soms raasde er een trein over de spoorbaan. Als ze haar oor tegen het glas legde, kon ze het stampen van de locomotief of het gillen van de fluit door het glas heen horen.

Maar nu stond er een circus voor haar raam. Een echt, levend circus! Voor het eerst van haar leven zag ze iets wat niet alleen maar een plaatje in een boek was. Het maakte haar blij, maar ook een beetje boos op zichzelf. Als ze niet de hele middag had gelezen, had ze de trein kunnen zien stoppen en afladen. Ze had kunnen zien hoe de tenten werden opgezet en naar de olifanten, zebra's en clowns kunnen kijken. Nu was het te donker om nog iets anders te zien dan de lichtjes.

Ze legde het boek neer en telde de planken rond het raam. Soms voelde ze zich beter als ze telde. Eén, twee, drie, vier, vijf. Het hielp niet. Ze bleef maar denken aan wat ze had gemist. Snel drukte ze haar oor tegen het glas, misschien kon ze het schreeuwen van de spreekstalmeester horen of de circmuziek. Maar het enige wat ze hoorde, was de lucht die in haar borst piepte en haar snelle hartslag.

Abby, haar kat, werd wakker en knipoogde naar haar. Lilly sloeg een arm om de rode poes en duwde haar neus in de zachte vacht van het beestje. Abby was haar beste vriendin en de slimste kat van de wereld. Ze kon op haar achterpootjes staan om kusjes en pootjes te geven. En ze kon op commando op of van Lilly's bed springen.

'Mama gaat vast naar het circus,' zei Lilly. 'Zij hoeft zich er geen zorgen over te maken dat mensen bang voor haar zijn.'

De poes spinde.

Hoe zou het zijn om een echte olifant te zien? vroeg Lilly zich af. Hoe zou het voelen om zijn rimpelige huid aan te raken en in zijn grote, bruine ogen te kijken? Of om op een wit en roze paard op een draaimolen te zitten? Of tussen andere mensen te lopen en pinda's te eten en suikerspinnen? Hoe zou het zijn om een echte leeuw te zien optreden?

Zolang Lilly zich kon herinneren, lag ze nu en dan, nadat het licht was uitgegaan, in haar bed te denken hoe het zou zijn om haar kamer uit te komen en naar beneden te gaan. Ze had genoeg boeken gelezen om te weten dat een huis meer dan één verdieping had en ze stelde zich voor dat ze over de zolder sloop, een trap vond, naar beneden ging en de voordeur van Blackwood Manor uit liep. In haar fantasie stond ze met haar beide voeten op de grond, ademde ze diep in en rook ze voor het eerst van haar leven iets anders dan oud hout, spinnenwebben en warm stof.

Een van haar favoriete spelletjes tijdens papa's wekelijkse bezoeken was het raden van de verschillende geuren in zijn kleding. Soms rook hij naar paarden en hooi, soms naar schoensmeer of rook, naar brood in de oven of... hoe noemde hij dat spul ook weer dat een mengsel moest zijn van limoen en naaldbomen? Reukwater? Wat het ook was, het rook lekker.

Papa had haar over de buitenwereld verteld en ze had erover gelezen in haar boeken, maar ze had geen idee hoe gras tussen haar tenen zou voelen, of boombast tegen haar hand. Ze wist hoe bloemen roken, omdat papa haar elke lente een boeketje bracht, maar ze wilde door een veld met paardenbloemen en madeliefjes lopen en de aarde en de dauw aan haar blote voeten voelen. Ze wilde zingende vogels horen en het ruisen van de wind. Ze wilde een briesje voelen, de zon op haar huid. Ze had heel veel over planten en dieren gelezen en kon ze allemaal benoemen als ze de kans zou krijgen. Maar behalve Abby en de muizen die ze in de winter langs de plinten zag rennen, had ze nooit een echt dier van dichtbij gezien.

Een ander spelletje dat ze graag speelde, was een plaats uit haar boek met kaarten uitkiezen en daar alles over lezen, waarna ze zich tijdens het inslapen voorstelde dat ze daarnaartoe reisde en wat ze zou gaan doen en gaan bekijken als ze er was. Afrika trok haar het meest, omdat ze zichzelf daar met de leeuwen, olifanten en giraffen zag rennen. Soms fantaseerde ze dat ze het raam van de dakkapel kapot zou slaan, het dak op kruipen, langs de zijkant van het huis naar beneden klimmen en naar de stal zou sluipen om de paarden te zien. Want van alle dieren die ze had gezien en waarover ze had gelezen, waren die haar lievelingsdieren. Na de katten, natuurlijk. Paarden waren niet alleen sterk en mooi, maar ze trokken ook wagens, sleeën en ploegen. Ze lieten mensen op hun rug rijden en konden de weg naar huis vinden als de ruiters verdwaalden. Papa zei dat de paarden van Blackwood Farm te ver van het zolderraam stonden om ze uit elkaar te kunnen houden. Lilly had ze daarom haar eigen namen gegeven: Gypsy, Eagle, Cinnamon, Magic, Chester, Samantha, Molly en Candy. Wat zou ze het heerlijk vinden om dicht bij ze te zijn, hun manen aan te raken en op hun rug door de velden te rijden. Als die stomme gebogen tralies maar niet voor het raam zaten. Mama zei dat het voor haar eigen bestwil was. Ze dacht aan mama's waarschuwing en even snel als haar dromen waren opgekomen, veranderden ze in nachtmerries.

‘Die tralies zijn er om je te beschermen,’ zei mama. ‘Als er iemand binnen zou komen, zou hij bang voor je zijn en proberen je iets aan te doen.’

Toen Lilly vroeg waarom mensen bang voor haar zouden zijn, had mama gezegd dat het kwam omdat ze een wangedrocht was, een gruwel. Lilly wist niet wat een ‘gruwel’ was, maar het klonk slecht. Ze liet haar schouders hangen en zuchtte in de stilte van haar kamer. Voor haar geen circus. Nu niet, en nooit. En ze zou ook nooit van deze zolder komen. Zij zou de wereld alleen in haar boeken zien. Papa zei dat de buitenwereld helemaal niet zo prachtig was als ze dacht en dat ze blij moest zijn dat ze een warm bed en genoeg te eten had. Heel veel mensen hadden geen huis of werk en

moesten in de rij staan voor wat brood en een kommetje soep. Hij had haar een verhaal verteld over banken, geld en iets wat hij een ‘crash’ noemde, maar dat begreep ze allemaal niet. En het gaf haar in elk geval geen beter gevoel.

Ze nam Abby in haar armen en ging op haar ijzeren bed zitten, dat in een hoek onder het gewelfde plafond stond. Het lampje naast haar bed wierp lange schaduwen over de plankenvloer, wat betekende dat het al snel donker zou zijn en dat het tijd was om het licht uit te doen. Ze wilde het niet vergeten, want dan zou mama haar weer een lesje leren. Mama had haar wel honderd keer gewaarschuwd. Als iemand haar licht zag en haar daarboven vond, zouden ze haar weghalen en zou ze mama, papa of Abby nooit meer zien. Maar vorige week was Lilly op een avond in een nieuw boek begonnen en was ze de lamp vergeten...

Ze zette de kat op het bed en keek naar de littekens op haar vingers. Papa had gelijk, de lotion had het beter gemaakt. Maar o, wat was de vlam van mama’s lantaarn heet geweest!

‘Spaar de roede en je verpest het kind,’ had mama gezegd.

Lilly had willen vragen of de Bijbel ook iets zei over het sparen van vuur, maar ze had het niet gedurfd. Ze werd geacht precies te weten wat er in de Bijbel stond.

‘Ik vraag me af wat mama zou doen als ze wist dat ik de boeken van papa heb gelezen, in plaats van die oude bijbel,’ zei ze tegen Abby. De kat gaf haar een kopje tegen haar arm en rolde zich daarna weer als een bal op om verder te slapen.

Lilly pakte de bijbel van het nachtkastje – ze durfde die nergens anders neer te leggen – schoof de boekenlegger een paar bladzijden op en legde het boek weer terug. Mama zou controleren hoeveel ze die week had gelezen en als de boekenlegger niet was verplaatst, zou Lilly flink in de problemen zitten. Volgens haar moeder waren deze bijbel en de crucifix aan de muur boven haar bed de enige twee dingen die ze nodig had voor een gelukkig leven.

Al het overige in de kamer kwam van papa. Het rieten tafeltje met het theeservies, inclusief kanten onderlegger, zilveren dien-

blad en porseleinen kopjes. De bijpassende schommelstoel en de teddybeer op de blauw beklede kruk naast haar kledingkast. Het poppenhuis met miniatuurmeubeltjes en poppen met stijve, rechte ruggen. De boerderijdieren die op een rijtje op de plank boven haar boekenkast stonden en allemaal dezelfde kant op keken, alsof ze elk moment konden gaan zingen. Drie porseleinen poppen met kanten jurkjes in een rieten wiegje, eentje met ogen die open en dicht konden. En natuurlijk haar boekenkast vol boeken. Het had er lang op geleken dat papa haar alles wilde geven, totdat ze over Sneeuwwitje had gelezen en om een spiegel had gevraagd.

Soms, midden in de nacht, wanneer ze er zeker van was dat iedereen sliep en er voor haar raam niets dan duisternis te zien was, deed ze haar licht aan en bekeek haar weerspiegeling in het glas. Het enige wat ze zag was een wazig masker dat terugkeek, met de gebogen metalen tralies als slangen over haar huid. Ze keek naar haar bleke weerspiegeling, raakte haar voorhoofd, neus en wangen aan en probeerde een uitstulping of een ontbrekend deel te ontdekken, maar er waren geen uitsteeksels of uithollingen te vinden. Toen ze papa had gevraagd wat er met haar aan de hand was, had hij gezegd dat ze voor hem mooi was en dat dat het enige was wat ertoe deed. Maar hij had haar vreemd aangekeken toen hij het zei en volgens haar was het niet de waarheid. Dat zou hem duur komen te staan als mama het ontdekte, want mama zei dat liegen zondig was.

Maar goed dat Lilly papa nooit zou verraden. Hij had haar lezen en schrijven bijgebracht en haar cijfers leren optellen en aftrekken. Hij had de muren van haar kamer ook met roze behang versierd en haar nieuwe jurken en schoenen gegeven wanneer ze uit de oude was gegroeid. Hij had haar Abby gegeven en liet Lilly in het andere deel van de zolder, zodat ze kon rondlopen en haar benen kon strekken. Op een keer had hij zelfs een opwindbare platenspeler meegebracht en geprobeerd haar de charleston en de tango te leren, maar ze was te moe geworden en moest stoppen. Ze vond de muziek prachtig en smeekte hem om de platenspeler in haar kamer

te laten staan, maar hij nam het apparaat weer mee naar beneden, omdat mama boos zou worden als ze die vond.

Mama bracht haar eten en noodzakelijke dingen, geen cadeautjes. Elke ochtend, behalve wanneer ze het vergat, kwam ze naar Lilly's kamer met een dienblad vol toast, melk, eieren, boterhammen, appels en koekjes, die ze in de loop van de dag moest opeten. Ze bracht haar ook zeep en schone handdoeken en waarschuwde haar dat ze voor iedere maaltijd moest bidden. Elke avond bleef ze met de sleutelbos in haar handen bij de deur staan wachten totdat Lilly voor haar bed knielde om de Heer om vergeving voor haar zonden te vragen en Hem te danken voor een moeder die zo goed voor haar zorgde. Verder kwam mama nooit naar haar kamer om gewoon even te praten of plezier te maken. Ze zei nooit dat ze van haar hield, zoals papa. Lilly zou nooit haar zevende verjaardag vergeten, toen haar ouders voor haar deur ruziemaakten.

'Je verwent haar veel te veel met al die cadeaus,' zei mama. 'Het is gewoon een zonde hoeveel je haar geeft.'

'Ik doe er niemand kwaad mee,' zei papa.

'Maakt niet uit, we moeten besparen.'

'Boeken zijn zo duur niet.'

'Misschien niet, maar als ze straks vragen gaat stellen? Straks wil ze naar beneden komen of naar buiten gaan. Zeg jij dan "nee"?''

Eerst zei papa helemaal niets en Lilly's hart begon te bonken. Misschien zou hij haar toch mee naar buiten nemen. Toen schraapte hij zijn keel. 'Wat moet je anders hierbinnen doen? We kunnen op zijn minst proberen om haar een normale verjaardag te bezorgen. Het is niet haar schuld dat ze -'

Mama snoof. 'Niet haar schuld? Wiens schuld is het dan wel? De mijne soms?'

'Dat wilde ik helemaal niet zeggen,' zei papa. 'Het is niemands schuld. Soms gebeuren dit soort dingen gewoon.'

'Als jij vanaf het begin naar mij had geluisterd, dan zouden we nu niet...' Ze maakte een vreemd geluid, alsof haar woorden in haar keel bleven steken.

‘Ze is nog altijd onze dochter, Cora. En op dat ene ding na is ze volkomen normaal.’

‘Er is helemaal niets normaal aan wat zich aan de andere kant van die deur bevindt,’ zei mama met een gebroken stem.

‘Dat is niet waar. Ik heb met dokter Hillman gepraat en hij zei –’

‘O, Heer... zeg me dat het niet waar is! Hoe kon je me zo verraden?’ Mama huilde nu.

‘Rustig, rustig, lieverd. Ik heb het verder niemand verteld. Ik vroeg dokter Hillman alleen of hij ooit een patiënt had gezien die...’

Zijn woorden gingen verloren in het gesnik van mama en haar snelle voetstappen over de zoldervloer.

‘Lieverd, wacht!’ riep papa.

De volgende dag was Lilly opgehouden voor elke maaltijd te bidden, maar dat had ze mama niet gezegd. Sindsdien was ze haar moeder op honderd kleine manieren ongehoorzaam geweest. Mama zei dat het slecht was om naar haar naakte lichaam te kijken en liet Lilly haar ogen dichthouden tijdens haar wekelijkse wasbeurt met de spons, totdat ze oud genoeg was om zichzelf te wassen. Nu keek Lilly naar haar melkwitte armen en benen als ze zich waste, en inspecteerde ze haar magere, witte romp en roze tepels. Achteraf schaamde ze zich, maar het was niet haar opzet om slecht te zijn. Ze wilde alleen maar weten wat haar tot een monster maakte. Het enige wat ze zeker wist was dat haar ouders er anders uitzagen dan zij. Mama had krullend blond haar en een roze huid, papa had een donkere snor, zwart haar en een bruine huid. Haar eigen huid was hagelwit en haar lange, steile haar had de kleur en vorm van spinnenwebben. Het was alsof God vergeten was haar een kleur te geven. Was dat het wat haar tot een monster maakte? Of was het iets anders?

In de hoop dat ze de volgende dag meer van het circus zou kunnen zien, trok ze haar nachtkleding aan, klom in bed en deed het licht uit. Op dat moment beseftte ze dat mama niet naar boven was gekomen om te kijken of ze haar gebed wel had opgezegd voor het slapengaan.

Lilly rolde zich naast Abby op en trok de poes tegen zich aan. ‘Ze is waarschijnlijk naar het circus,’ zei ze, en toen deed ze haar ogen dicht.

De volgende nacht, nadat Lilly die dag het circus voor haar raam had gezien, schrok ze wakker van het rammelen van een sleutel in haar deur. Ze kwam overeind en wilde het nachtlampje aan doen, maar ze hield haar vinger stil op de schakelaar. Het was midden in de nacht en als mama het licht zag, zou ze boos worden. Misschien had mama ontdekt dat ze de hele dag door haar telescoop naar het circus had gekeken, in plaats van haar kamer op te ruimen en in de Bijbel te lezen. Het circus leek klein door de lens van de telescoop en ze kon niet elk detail precies onderscheiden, maar wat mama ook zou doen, het was de moeite waard geweest om de olifanten en giraffen naar de grote tent gebracht te zien worden. Het was de moeite waard geweest om de mensen voor de tenten te zien en de optocht van wagens, clowns en gekostumeerde artiesten. Het was de meest opwindende dag van haar leven geweest en niets kon dat verknoeien. Ze trok haar hand terug van de lamp en raakte haar vingers een voor een met haar duim aan. *Eén, twee, drie, vier.* De deur ging open en mama kwam met een olielamp in haar hand binnen. Lilly zag het en voelde haar maag ineenkrimpen. Mama kwam nooit zo laat op haar kamer. Op het voeteneinde van het bed tilde ook Abby haar kopje op, even verrast om mama te zien.

Mama heette eigenlijk ‘Coralline’, had papa gezegd. Ze was een grote, mooie vrouw, die haar lange, blonde haar altijd bij haar slapen met haarspelden vastzette. Het enige sieraad dat ze droeg, was de trouwring aan haar linkerhand. Verder liep ze altijd in eenvoudige rokken en praktische schoenen uit bescheidenheid en tot eer van God. Papa zei dat mama haar mooie jurken en bontjes alleen droeg als ze naar belangrijke etentjes en partijen ging, maar alleen omdat iedereen in de buitenwereld dat verwachtte. Lilly begreep

niet waarom mama veranderde hoe ze eruitzag, maar papa zei dat het goed was. Hij had haar een keer een foto laten zien van mama in haar mooie kleding en Lilly had gedacht dat het iemand anders was.

Papa vertelde altijd graag dat hij voor het eerst mama tussen de stal en de ronde draafwei op een ton had zien zitten. Ze keek naar de paarden die op de wei rondliepen. Haar vader, een gepensioneerde voorganger van de Pinkstergemeente die ervan droomde een paardenfokkerij te beginnen, was hier om een hengst te kopen. Papa had mama het mooiste meisje gevonden dat hij ooit had gezien, maar het had zes maanden geduurd, voordat ze met hem praatte, en nog eens zes voordat ze een keer met hem uit eten wilde. Om een of andere reden vertrouwden de ouders van mama papa niet. Maar uiteindelijk liepen de twee hand in hand door de appelboomgaarden en waren ze getrouwd. Altijd als hij dat deel van het verhaal vertelde, werd papa's gezicht bedroefd en zei hij dat mama een moeilijke tijd had gehad in haar jeugd.

Nu kwam mama Lilly's kamer binnen in een bloemetjesjurk en roze schoenen met hoge hakken. Ze had haar lippen rood gemaakt en ze droeg een gele hoed. Lilly kon haar ogen niet van haar afhouden. Ze had mama nog nooit zo aangekleed gezien, althans niet in het echt. Haar wangen waren rood en ze ademde snel, alsof ze de trap op was gerend.

Lilly's maag draaide zich om. Papa zou pas de volgende dag uit Pennsylvania thuiskomen en hij had haar cadeautjes beloofd. Maar hij had haar lang geleden ook gezegd dat ze zich geen zorgen hoefde te maken als ze alleen was wanneer hij en mama niet thuis waren. Zijn knecht zat dan beneden, omdat er altijd iemand voor een paard kon bellen. Als papa en mama 'iets' overkwam, zou de knecht een brief op papa's bureau lezen. Dan zou hij Lilly op de zolder vinden en weten wat hij moest doen. Lilly wist niet precies wat dat 'iets' was, maar ze begreep dat het slecht moest zijn. Kwam mama haar nu vertellen dat er 'iets' met papa was gebeurd en dat hij niet terugkwam?

Met haar tong raakte ze elke tand en kies in haar mond aan en wachtte tot mama iets zou zeggen. *Eén, twee, drie, vier...*

Mama begon te glimlachen.

Mama glimlachte nooit.

‘Ik heb een verrassing voor je,’ zei ze.

Lilly knipperde met haar ogen en wist niet wat ze moest zeggen. Papa kwam altijd met verrassingen, mama niet. ‘Waar is papa?’ bracht ze uit.

‘Kleed je aan,’ zei mama. ‘En schiet op, we hebben niet veel tijd.’

Snel duwde ze haar dekens weg en stapte uit bed. Abby kwam overeind, rekte haar voorpootjes en klauwde in de deken. ‘Komt er iemand naar me kijken?’ vroeg Lilly.

Afgezien van haar ouders was er nooit iemand in haar kamer geweest. Toen ze tijdens een winter ziek werd en papa een dokter wilde halen, weigerde mama, omdat de dokter haar weg zou halen en ‘ergens’ in zou stoppen. Daarna zat papa drie dagen naast haar om haar voorhoofd te koelen en haar met mosterdpoeder en warme kompressen op haar borst te verzorgen. Nooit zou ze de droeve uitdrukking op zijn gezicht vergeten, toen ze wakker werd en zei: ‘Papa? Wat is dat “ergens”?’

‘Een hospitaal voor zieke mensen,’ zei hij. ‘Maar maak je geen zorgen, jij blijft gewoon hier, bij ons.’

Mama bleef staan kijken, terwijl Lilly haar jurk van de rugleuning van de schommelstoel trok. Haar benen voelden trillerig aan. Zou iemand komen om haar ‘ergens’ naartoe te brengen?

Mama grinnikte. ‘Nee, Lilly, er komt niemand naar je kijken.’

Ze keek mama aan en voelde haar maag ook trillerig worden. Mama lachte nooit. Misschien had ze van die vreemde vloeistof gedronken die papa soms in een zilveren flesje meenam naar haar kamer. Ze wist niet wat het was, maar het maakte zijn ogen glazig en gaf zijn adem een vreemde geur. Soms moest hij dan meer lachen dan anders. Hoe noemde hij het ook weer? Whisky? Nee, onmogelijk. Mama zou nooit whisky drinken. Alcohol drinken was zondig.

‘Waarom moet ik me aankleden, mama?’

‘Het is vandaag je verjaardag, weet je nog?’

Lilly begreep het niet. Mama gaf niets om verjaardagen. ‘Ja,’ zei ze weifelend.

‘En je hebt natuurlijk dat circus daarbuiten wel gezien.’

Lilly keek haar met open mond aan. Haar benen begonnen nog meer te trillen en haar armen ook. ‘Maar... als... als iemand me ziet?’

Mama glimlachte alweer. ‘Maak je geen zorgen, circusmensen zijn eraan gewend mensen als jij te zien. Alleen de artiesten zijn er. En wij, natuurlijk. Want tegen mijn betere advies in, stond je vader erop om de circuseigenaar te betalen voor een speciale show voor jou.’

Lilly kreeg kippenvel. Iets voelde niet goed, maar ze had geen idee wat. Ze keek naar de kat, alsof die het antwoord zou weten. Abby keek nieuwsgierig terug. ‘Papa zei dat hij pas morgen zou terugkomen,’ zei Lilly.

Mama glimlachte weer, maar haar ogen stonden anders. De bovenste helft van haar gezicht zag eruit alsof Lilly flink in de moeilijkheden zat, de onderste helft leek op iemand die ze nog nooit had gezien. ‘Hij is vroeger thuisgekomen,’ zei mama.

‘Maar waar is hij dan? Hij komt altijd bij me kijken als hij thuiskomt.’

‘Hij wacht in het circus op ons. En nu opschieten!’

‘Waarom is hij me niet komen halen?’

Op dat moment stootte mama naar voren en hief haar hand vliegensvlug. Ze sloeg Lilly tegen haar wang, waardoor ze op de grond viel. Abby sprong opzij en zette een hoge rug op, haar oortjes lagen plat op haar kop.

‘Ondankbaar stuk verdriet!’ riep mama. ‘Hoe vaak heb ik je niet gezegd dat je me niet moet tegenspreken?’

‘Het spijt me, mama.’ Lilly huilde.

Mama gaf haar een trap met de zijkant van haar voet. ‘Waar heb ik deze ellende toch aan verdiend?’ siste ze. ‘Op je knieën en bidden.’

‘Maar mama...’ Lilly snikte zo erg, dat ze niet overeind kon komen en nauwelijks in staat was adem te halen. Ze kroop naar haar bed en trok zichzelf overeind, terwijl de lucht in haar borst piepte en floot.

‘Buig je hoofd en vraag om vergeving.’

Lilly vouwde haar handen onder haar kin en telde door haar vingers tegen elkaar te drukken. *Eén, twee, drie, vier.* ‘O Heer,’ zei ze, de woorden tussen het gepiep door persend. *Vijf, zes, zeven, acht.* ‘Vergeef me alstublieft dat ik mama tegensprak en voor alle andere manieren waarop ik haar leven zo moeilijk heb gemaakt.’ *Negen, tien.* ‘Ik beloof vanaf nu het smalle pad van de rechtvaardigen te bewandelen. Amen.’

‘En nu aankleden,’ zei mama. ‘We hebben niet veel tijd.’

Lilly kwam overeind en deed met trillende handen haar ondergoed aan, waarna ze haar speeljurk over haar hoofd trok. Haar zij, waar mama haar geschopt had, deed pijn en er liep snot uit haar neus.

‘Die niet,’ zuchtte mama. ‘Zoek iets beters op.’

Lilly trok de speeljurk weer uit en liep struikelend naar de kleerkast. Ze haalde haar favoriete kleding tevoorschijn, een gele, satijnen jurk met een kanten kraagje en mouwen met ruches. ‘Is deze goed?’ Ze hield de jurk omhoog.

‘Ja, in orde. Zoek je beste schoenen op. En borstel je haar.’

Ze trok de jurk aan en maakte de riem achter haar rug vast. Daarna borstelde ze haar haren – één, twee, drie, vier, vijf, zes streken – met de borstel. Nadat ze op de rand van het bed was gaan zitten, deed ze haar leren schoenen aan. Abby kwam over de dekens aanlopen en gaf Lilly een kopje. Ze aaide haar snel even, kwam overeind en ging midden in de kamer staan. Haar ribben deden pijn en haar hart bonkte. Mama deed de deur open en stapte achteruit, om Lilly doorgang te verlenen.

Hier had ze haar hele leven op gewacht, maar nu wilde ze niets liever dan op de zolder blijven. Ze wilde niet naar buiten. Ze wilde niet naar het circus. Haar borst werd benauwder en benauwder. Ze kon nauwelijks meer ademhalen.

‘Kom op, we gaan,’ zei mama hard. ‘We hebben niet de hele nacht de tijd.’

Lilly sloeg haar armen om haar middel en liep langzaam naar de deur, terwijl ze naar adem hapte. Ze bleef staan en keek om naar Abby die haar vanaf het voeteneinde aankeek.

‘De kat is er ook nog als je terugkomt,’ zei mama. ‘En nu voortmaken.’